

Konferencija „Mokyklos rengiasi priimti naujus iššūkius“

Europos konferencija „Mokyklos rengiasi priimti naujus iššūkius“, kurią Portugalijos prezidentavimo Europos Sąjungai metu surengė Portugalijos švietimo ministerija per Portugalijos švietimo inspekciją kartu su Europos Komisija, vyko Lisabonoje 2007 m. lapkričio 2–3 dienomis. Šiame renginyje, kuris sukvietė žymiausias švietimo temomis pasisakančius pranešėjus, dalyvavo apie 150 žmonių, tarp jų – 26 ES šalių narių švietimo ministerijų atstovai, Europos laisvosios prekybos asociacijos (EFTA) ir Afrikos portugališkai kalbančių šalių atstovai, suinteresuotos organizacijos ir mokymo programų bei mokyklų tobulinimo inspektoriai ir ekspertai.

Pagal konferencijos darbotvarkę įvykusių penkių plenarinių sesijų ir seminaro metu buvo pasiektas pagrindinis renginio tikslas – nustatyti svarbiausius šiandienos mokyklos iššūkius, kad būtų užtikrinta mokymo kokybė ir nešališkumas, nes tai yra mokymosi visą gyvenimą strategijos sudėtinės dalys įgyvendinant Lisabonos strategiją ir programą „Švietimas ir mokslas 2010“.

Renginys taip pat padėjo išsiaiškinti, kokį vaidmenį įveikiant šiandienos iššūkius vaidina mokykloms suteiktos galios, organizaciniai patobulinimai bei atskaitomybės sistemos atsižvelgiant į švietimo politiką ir patirtį šioje srityje. Pagaliau ši konferencija suteikė nemažai svarbios informacijos viešoms Komisijos konsultacijoms XXI amžiaus mokyklų klausimais.

Pateikiame Tapio Säävälä pranešimo „Viešosios konsultacijos. Dvidešimt pirmojo amžiaus mokyklos“ skaidres.

Švietimas ir kultūra

Švietimas ir
mokymas

Viešosios konsultacijos

„Dvidešimt pirmojo amžiaus mokyklos“

8 iššūkiai, su kuriais susiduria mokyklos

- **Pagrindinės kompetencijos**
- **Visą gyvenimą trunkantis mokymasis**
- **Indėlis į ekonomiką**
- **Socialiniai mūsų visuomenių iššūkiai**
- **Įtrauktis – mokykla visiems?**
- **Aktyvus pilietiškumas**
- **Mokytojai**
- **Mokyklų bendruomenės**

Pirmasis iššūkis – pagrindinės kompetencijos

Kompetencijos

iš dalies sutampa ir susijungia

Jas paremia...

reikšmė...

Gimtosios kalbos Užsienio kalbų Matematikos ir gamtos mokslų	Kritinis mąstymas Kūrybiškumas Iniciatyvumas		Mokyklos mokymo programai Mokyklos organizacijai
Skaitmeninės Mokymasis mokytis Socialinės ir pilietinės Verslumo Kultūros	Problemų sprendimas Rizikos įvertinimas Sprendimų priėmimas Jausmų valdymas...	⇒	Mokytojo tobulinimuisi Mokytojo darbo metodams

---

Antrasis iššūkis – visą gyvenimą trunkantis mokymasis

CEDEFOP: iki 2010 m.:

- 50 % darbų atlikti reikės geresnių įgūdžių;
- tik elementarių įgūdžių turintys asmenys tegalės dirbti 15 % darbų;

IR: mokantis svarbus ir asmeninis pasitenkinimas; socialinė įtrauktis.

Antrasis iššūkis – visą gyvenimą trunkantis mokymasis

- Mokymo programoje akcentuojama daugiau kompetencijų, rezultatų;
- Įvertinimas tobulinamas, juo siekiama paskatinti ir padėti;
- Vis dar pernelyg daug moksleivių palieka mokyklą neturėdami motyvacijos ir pagrindinių įgūdžių...
- Todėl reikia įgyvendinti nuoseklias ir išsamias visą gyvenimą trunkančio mokymosi strategijas.

Trečiasis iššūkis – indėlis į ekonomiką

- Parama verslumui ir naujovėms;
- Nauji darbo organizavimo būdai: komandinis darbas, hierarchijos panaikinimas...
- „Skersiniai“ įgūdžiai – specializuoti įgūdžiai – atnaujinimas

Ketvirtasis iššūkis – visuomenės

- Įvairūs lūkesčiai – tėvų, šeimyninio gyvenimo, ekonomikos ir t.t.
- **Migracija:** kai kuriose šalyse daugiau kaip 10 % moksleivių tėvai yra gimę užsienio šalyse; tai yra naujas reiškinys kai kuriose valstybėse – kai kam tai iššūkis, kai kam – stiprioji pusė.
- **Skurdas:** kai kuriose valstybėse narėse 1/3 vaikų priklauso rizikos grupei ir mažiau tikėtina, kad jie:

Penktasis iššūkis – skirtingi gebėjimai – ta pati mokykla?

- Tendencija: visus moksleivius mokyti įprastose klasėse

ATSKIRTIS	INTEGRAVIMAS	ĮTRAUKTIS
Paslaugos	Poreikiai	Teisės
Skirstymas į kategorijas	Individualus pritaikymas	Institucinis pritaikymas
„Skirtumų“ kategorizavimas	„Skirtumų“ valdymas	Remiamasi „įvairove“
Pabrėžiamos įdėtos pastangos	Pabrėžiamas procesas	Pabrėžiami rezultatai
Atskira mokymo programa	Pristatoma mokymo programa	Mokymo programos turinys

- Kai kuriose šalyse vis dar daugiau kaip 4 % moksleivių atskiriami nuo kitų
http://www.diseed.org.uk/integration_inclusion.htm

Šeštasis iššūkis – pilietiškumas / demokratija

- Reikia pasiekti, kad jaunimas daugiau dalyvautų plėtojant atstovaujамąją demokratiją – įgyvendintų teises ir prisiimtų pareigas;
- Mokykla gali padėti paruošti jaunuolius gyventi visuomenėje ir būti atsakingais bei aktyviais piliečiais;
- „Ateities piliečiai“ ar „jau piliečiai“?

Septintasis iššūkis – mokytojai – didėjantys reikalavimai – pagalba

- Heterogeniškos grupės; naujos technologijos; individualizuotas mokymasis; vadovų užduotys; agresyvus elgesys...
- Pradinis mokymas – supažindinimas – profesinis tobulinimasis – mokyklos tobulinimas
(http://ec.europa.eu/education/com392_en.pdf)

Aštuntasis iššūkis – kaip padėti mokykloms tobulėti?

- Geresnis valdymo ir lyderystės supratimas;
- Nauji patikrinimo vaidmenys;
- Atskaitingumas – autonomija – savo darbo įvertinimas;
- Glaudesni ryšiai su moksliniais tyrimais;
- Partnerystės...
- Kaip plačiai įgyvendinti gerą praktiką?

Seminarai – organizavimas

Darbinis dokumentas:

- 21-mojo amžiaus mokyklos – aštuoni klausimai

Pagrindiniai dokumentai:

- Rekomendacijos dėl pagrindinių visą gyvenimą trunkančio mokymosi kompetencijų;
- Pranešimas apie mokytojų mokymo kokybę.

Seminarai – organizavimas

Tema / klausimai	Kalba	Salė	Pirmininkas	Ataskaitą pateikia
I tema 1-3 kl.	Anglų		Dorn („Business Europe“)	Helmar Vyverman (CIDREE)
I tema 1-3 kl.	Prancūzų		Barroso (EPA)	Huillon (EUCIS-LLL)
II tema 4-6 kl.	Anglų		Meijer (EADSNE)	Scheggi (OBESSU)
II tema 4-6 kl.	Prancūzų		Cordelier (ETUCE)	Tiercelin (EUCIS)
III tema 7-8 kl.	Anglų		Libotton (ATEE)	Harrison (ESHA)
III tema 7-8 kl.	Visos		Romer (ETUCE)	Drábek (SICI)

Seminarai – organizavimas

Per seminarus reikėtų susitelkti į šiuos klausimus:

1. Kokiomis dabartinės politikos priemonėmis sėkmingai sprendžiamos konsultacijų dokumente nurodytos problemos;
2. kokios politikos priemonės nacionaliniuose kontekstuose padėtų užtikrinti, kad mokyklų darbas būtų 21-ajam amžiui tinkamos kokybės;
ir
3. pasiūlymai, kaip galima būtų veiksmingai bendradarbiauti Europos mastu, padedant valstybėms narėms modernizuoti jų sistemas.

(Išversta naudojant Švietimo ir mokslo ministerijos programų įgyvendinimui skirtas lėšas. Teirautis: Rasa Šnipienė, tel. 868626236, e-paštas: rasa.snipiene@sac.smm.lt).